

15 mars 2012

Rikskontrollmyndigheten är en del av riksdagens kontrollmakt och ska genom oberoende granskning av statlig verksamhet medverka till demokratisk insyn och effektiv förvaltning.

Brist på insyn i regeringens besparingar av försvarsmateriel

År 2008 fattade regeringen beslut om att spara 2,8 miljarder kronor i försvarets materieförsörjning. Rikskontrollmyndighetens granskning visar att besparingarna har fått negativa konsekvenser för Försvarsmaktens insatsförmågor och ekonomi. Många projekt som avbröts har återkommit, ibland till en högre kostnad.

Rikskontrollmyndigheten har granskat konsekvenserna av besparingarna på cirka 2,8 miljarder som gjordes inom Försvarsmaktens materieförsörjning under åren 2009–2011. Istället för att ge Försvarsmakten i uppdrag att göra besparingarna valde regeringen att själv bestämma hur de skulle tas ut, genom att avbryta eller reducera ett antal materielprojekt.

Granskningen visar att besparingarna har lett till negativa konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet. Enligt Rikskontrollmyndigheten har regeringen inte gjort tillräckliga konsekvensanalyser i samband med besparingarna. Rikskontrollmyndigheten konstaterar vidare att riksdagen inte har fått tillräckliga underlag för att fatta beslut om minskade anslag.

Granskningen visar också ett antal brister i regeringens hantering av besparingarna, bland annat bristfällig dokumentation. Viktiga styrsignaler från regeringen till Försvarsmakten har kommunicerats informellt och inte dokumenterats, vilket skapat otydlighet och försvårat både insyn och uppföljning.

– Stora besparingar måste föregås av noggrann konsekvensanalys, dokumenteras tydligt och ske i samråd med dem som har verksamhetsansvaret. Ett mer utvecklat samarbete mellan regeringen och Försvarsmakten hade troligen lett till effektivare besparingar, säger *riksrevisor Jan Landahl*.

När regeringen går in och beslutar om enskilda delar i Försvarsmaktens verksamhet uppstår även problem med hur ansvaret kan utkrävas i efterhand. Ansvar som normalt vilar på myndighetsledningen hamnar nu hos regeringen.

Bakgrund: År 2008 tillsatte regeringen den så kallade genomförandegruppen som hade i uppdrag att utarbeta förslag till utgiftsminskningar och effektiviseringar inom försvarets materieförsörjning. Gruppen valde ut 32 materielprojekt som skulle avbrytas alternativt reduceras för att skapa möjligheter till utgiftsminskningar. Utifrån gruppens förslag beslutade regeringen, efter bifall från riksdagen, om besparingar på cirka 2,8 miljarder kronor under en treårsperiod, med start 2009.

Rapporttitel: Besparingar i försvarets materieförsörjning – regeringens genomförandegrupp 2008 (RiR 2012:5) Rapporten kan hämtas och beställas på www.riksrevisionen.se

Riksrevisor: Jan Landahl

Projektledare: Maria Pereswetoff-Morath 08-5171 42 57

Pressekreterare: Pernilla Eldblom, 08-5171 42 00